

ANKARA ÜNİVERSİTESİ

İLÂHİYAT FAKÜLTESİ DERGİSİ

ANKARA ÜNİVERSİTESİ İLÂHİYAT FAKÜLTESİ
TARAFINDAN YILDA BİR ÇIKARILIR

CİLT : XXXVI

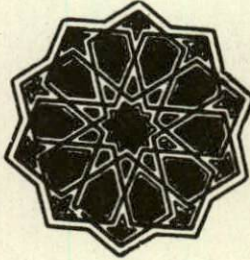

ANKARA ÜNİVERSİTESİ

İLÂHİYAT FAKÜLTESİ DERGİSİ

ANKARA ÜNİVERSİTESİ İLÂHİYAT FAKÜLTESİ
TARAFINDAN YILDA BİR ÇIKARILIR

CİLT : XXXVI

Bu Dergide Yayınlanan makalelerin her türlü sorumluluğu yazarlarına aittir.

ISBN 975-482-013-9 (TK. NO)
ISBN 975-482-391-X (36. CİLT)
ISSN 1301-0522

ANKARA ÜNİVERSİTESİ BASIMEVİ - 1997

İÇİNDEKİLER

Sayfa

Prof. Dr. Hüseyin ATAY <i>Hadislere Göre Kur'an Okuma Şartları</i>	1
Prof. Dr. Hayrani ALTINTAŞ <i>İslâm Ahlâkı ve İnsan Davranışları</i>	15
Prof. Dr. Beyza BİLGİN <i>İslâm'da ve Türkiye'de Kadınlar</i>	29
Prof. Dr. Mehmet BAYRAKDAR <i>Fârâbi'nin "Şiir Sanatının Kanunları Risalesi" Adlı Eseri</i>	45
Prof. Dr. Sabri HİZMETLİ <i>Yurtdışına Yönelik Dinî Yayınlar</i>	67
Doç. Dr. Hasan ONAT <i>Şiiliğin Doğuşu Meselesi</i>	79
Doç. Dr. İrfan AYCAN <i>Emevî İktidarının Devamında Sakîf Kabîlesinin Rolü</i>	119
Doç. Dr. Mustafa ERDEM <i>Kıptî Meselesi Üzerine Bir Araştırma</i>	143
Doç. Dr. Cemal TOSUN <i>İlâhiyat Fakültelerinde Vaizlik Eğitimi</i>	179
Doç. Dr. Nesimi YAZICI <i>Sırrı Paşa ve Vilayet Gazeteleri</i>	223
Doç. Dr. Mehmet ÖZDEMİR <i>Endülüs'ün Yıkılış Süreci Üzerine Mülâhâzalar</i>	233
Doç. Dr. İbrahim SARIÇAM <i>Küme'yt b. Zeyd el-Esedî</i>	255
Dr. Recep KILIÇ <i>Babanzâde Ahmed Naim'in Felsefî Görüşleri</i>	297
Öğr. Gör. Demirhan ÜNLÜ <i>Kur'an-ı Kerim Okuma Yarışmaları</i>	341

Dr. Baki ADAM		
	<i>Tevrat'ın Tahrifi Meselesine Müslüman ve Yahudi Cephesinden Bir Bakış . .</i>	359
Ignaz GOLDIHER (Çev. Dr. Ömer ÖZSOY)		
	<i>Hadis'te Yeni Eflatuncu ve Gnostik Unsurlar</i>	405
Ar. Gör. Ali DERE		
	<i>Ein Überlick Über Entwicklung des Hadit und Seinen Formalen Aspekt</i>	423
Kurt ve Ursula REINHARD (Çev. Ar. Gör. Bayram AKDOĞAN)		
	<i>Bir Avrupalı Gözüyle 1955-60 Yılları Arasında Türkiye'de Müsiki Hayatı ...</i>	443
Muhammed H. BAKALLA (Çev. Necmettin YURTSEVEN)		
	<i>Siretu İbn-i Hişam'ın Arapçası İle Bugünkü Arapça'nın Bir Mukayesesi</i>	461
Ebu'l-Vefa TAFTAZÂNİ (Çev. Ar. Gör. Mustafa AŞKAR)		
	<i>Gazzâli'nin Tasavvuf Ekollerine Etkisi</i>	471
Yrd. Doç. Dr. İdris ŞENGÜL		
	<i>Prof. Mehrân ve Diresatun Tarihiyyetun Mine'l Kur'ân-ı Kerim</i>	481
Dr. Osman TAŞTAN		
	<i>Proceedings of the 14th Congress of the Union Europeenne Des Arabisants et Islamisants</i>	493
Prof. Dr. Abdurrahman KÜÇÜK		
	<i>Prof. Dr. Hikmet Tanyu'nun Hayatı, Eserleri ve Fikirleri</i>	499
Dr. Baki ADAM		
	<i>Prof. Dr. Hikmet Tanyu'dan Günümüze Dinler Tarihi Çalışmaları</i>	509
Prof. Dr. Harun Güngör		
	<i>Dinler Tarihçisi Olarak Prof. Dr. Hikmet Tanyu ve Türk Dinî Tarihi Çalışmalarına Katkısı</i>	521

KUR'ÂN-I KERİMİ OKUMA YARIŞMALARI

Demirhan ÜNLÜ

Bugün dünyada çeşitli dallarda; bir milletin kendi bünyesinde veya milletlerarası yarışmalar düzenlenmektedir. Bu; müzik yarışması, film yarışması, bilgi yarışması, tavla yarışması, bilardo yarışması, matematik yarışması, satranç yarışması, sporla ilgili yarışmalar, Kur'ân'ı ezberden okuma, tefsîr etme, yüzünden veya ezbere tecvîdli okuma yarışması gibi yarışmalardır.

Bütün bu yarışmaların temelinde; yarışılan dalın daha yaygın hale gelmesi, daha geniş çevreye duyurulması, daha fazla kalite sağlanması, o ana kadar bilinmeyen yeni bir takım ilmî gelişmelerin ortaya çıkması, teknik veya teknolojik cihetten elle tutulur bir takım verilerin temin edilmesi... yatmaktadır. Bunun yanında, fertler veya milletler arasında fevkalâde müessir kültür mübadelesi bulunmaktadır.

Bir milleti; diğerlerine her cihetten en doğru ve sıhhatli anlatabilmenin, öğretebilmenin ve de tanıtabilmenin yolu bu gibi yarışmalardan geçer dersek mübalağa etmiş olmayız.

Bu yarışmalar arasında özellikle İslâm ülkelerini birbirine her yönü ile öğreten, anlatan, tanıtan, tanıştıran ve yaklaştıran Kur'an okuma yarışmalarıdır. Sosyal ve kültürel faydaları yanında siyasî ve diplomasi açıdan da taraflara çok yönlü müsbet hizmetleri bulunmaktadır. Duraklamış, tıkanmış hatta kopmuş olan her türlü faaliyetlerin yeniden başlamasına vesile olduğu görülmektedir. İslâm ülkeleri arasındaki müsbet hizmetleri yanında, müslüman olmayan bir ülkede sıkışıp kalmış müslüman azınlığın varlığından ve onun her türlü halinden haber alma imkanını da vermektedir.

Çok yönlü faydaları olan Kur'ân-ı Kerîmi okuma yarışmaları; bilhassa müslüman genç neslin arasında; Kur'ânı ezberleme yönünden, hatta O'nun manalandırılması ve tefsîrini yapma yönünden teşvik edici mahiyette çok büyük rolü bulunmaktadır. Gelecekteki yarışmalarda dereceye girebilmek, yüksek seviyede verilen ödüllere sahip olabilmek, kendi vatanı içerisinde yapılacak veya yabancı ülkelere tertiplenecek seyahatlere ka-

tlabilmek için gayretli olmayı, hızlı ve hırslı bir şekilde çalışmayı ve en güzel şekli ile yetişmeyi temin etmektedir. Bu durum; Kur'ânı ezberleme hususunda, okuma kaidelerini en güzel şekilde tatbik etme babında, terce-me veya tefsîrinde sayının artması, kalitenin yükselmesi yönünde büyük mesafelerin alınması ve elle tutulur hale gelmesi demektir. Arzu edilen de budur. Bunun yanında ekonomik açıdan da yarışmacılara ferahlık getir-mektedir.

İslâm ülkeleri arasında Kur'ân-ı Kerîmi okuma yarışmaları; bildiğim kadarı ile iki safhada ceryan etmektedir:

1. Yarışmayı düzenleyen memleketin kendi sathında yapılan yarışma olup buna vatanî deniliyor.

2. Milletlerarası yarışma.

Vatanî yahut sadece yarışmayı düzenleyen ülkeyi ilgilendiren müs-a-bakalar, o ülkedeki değerleri ortaya çıkarmakta, ülkelerarası yapılacak ya-rışmalara gidebilecek adayları tesbit etmekte rol oynadığı gibi, dahilde gerekli teşviki de yapmaktadır.

Bugün kendi hudutları içerisinde Kur'ânı ezberden yahut tecvîdli güzel okuma veya tefsîrini yapabilme yarışmalarını düzenleyen İslâm ül-keleri bulunmaktadır. Bunların başında kendi vatanımızı, Türkiyemizi sa-yabilirim.

Diyanet İşleri Başkanlığımız, kendisine bağlı Kur'ân kurslarında okuyan öğrenciler arasında her sene hem hafızlık hem de tecvîdli olarak Kur'ânı güzel okuma yarışmaları tertip etmektedir. Her bakımdan çok iyi neticeler almakta, milletlerarası yarışmalara katılacak adayları bu vesile ile tesbit etmektedir.

Zaman zaman hakem heyetinde bulunma şerefine nâil olduğum bu müsabakalar fevkâlade heyecanlı, kaliteli ve zevkli olmaktadır. Hizmeti geçenlerden Allah razı olsun.

Bir diğer kuruluşumuz olan Millî Eğitim Bakanlığı Din Öğretimi Genel Müdürlüğü, kendisine bağlı İmam-Hatip Liselerinde okuyan öğ-renciler arasında hafızlık, tecvîdli güzel okuma ve hatta hutbe yazma ve okuma yarışmaları düzenlemektedir. Bu faaliyeti; her şekli ve neticesi ile çok güzel ve faydalı olan bir hizmet olarak telakki ediyorum. İlgilileri tebrik ediyorum, kesintisiz devam etmelerini diliyorum.

Diyanet İşleri Başkanlığımız olsun, M.E.B. Din Öğretimi Genel Mü-dürlüğümüz olsun; yarışmayı önce, her Kur'ân Kursunun veya İmam-Hatip Lisesinin kendi bünyesinde yapıyor. Seçilen adaylar; il bazında mü-sabakaya katılıyor. Burada dereceye girenler; birden fazla illerden teşek-

kül eden bölgelerde yarışmaya tabi tutuluyorlar. Bölgelerde birinci olan yarışmacılar finale çağırılıyorlar. Finaldeki yarışma ile de Türkiye birincisi, ikincisi, üçüncüsü... seçiliyor. Özellikle finaldeki yarışmaların çok doyurucu ve heyecan verici olmaları yanında hayırsever müslüman fertlerin veya kuruluşların manevî ve bilhassa maddî mükafaatları hadiseye ayrıca bir değer ve ehemmiyet kazandırmaktadır. Allah hepsinden razı olsun.

Her iki kuruluşumuzun final de dahil olmak üzere takip ettiği sıra çok yerinde olup takdire şâyandır.

Ancak; âdil olmayı, objektif bulunmayı, tarafsız davranmayı sağlamak, hemşehrilik ve hatta bölgecilik duygularını önlemek için bir takım tedbirlerin alınması da zarûrî hale geliyor. Bu husus ileride "yarışma nasıl yapılmalıdır?" bölümünde zikredilecektir.

Diğer taraftan yeni olmakla beraber çeşitli Üniversitelerimize bağlı İlahiyat Fakülteleri öğrencileri arasında "Kur'ânı Güzel Okuma" müsabakaları başlatılmıştır. Önce kendi bünyelerinde yarışmayı düzenleyerek birincilerini seçiyorlar. Daha sonra bu birinciler arasında yapılan finalle Türkiye birincisi ortaya çıkıyor. Neticede finale katılan adaylara çeşitli kuruluş ve kişilerce tatminkâr hediyeler veriliyor. Yarışma esnasında yüce kitabımız Kur'ânın ehemmiyeti, ta'limi ve tedrisi ile ilgili olarak yapılan konuşmalarla müsabakayı takibedenlere gerekli ve hoş bilgiler demeti sunuluyor, finale katılan adaylar tebrik ediliyor ve bunlar, müstakbel yarışmacılara örnek gösteriliyor.

Yukarıda isimlerini zikrettiğim kuruluşlarımızın ve çok değerli yöneticilerinin gösterdikleri gayret ve fedakarlıkların neticesinde yapılan yarışmalar, şu ana kadar sadece Türkiyemiz dahilinde yapılabilmektedir. Milletlerarası bir seviyeye gelebilmiş değildir. Gelemez mi idi? Elbette gelirdi. Belki de milletlerarası yapılanların en güzeli, en kalitelisi ve en verimli olabilirdi. Fakat düşünemedik. Düşünenlere kulak veremedik veya vermedik. Hatta milletlerarası yarışmalara şu veya bu görevle katılan uzmanların; ilgilileri uyarıcı mahiyetteki raporlarını elimize alıp okumadık. Sadece dosyalayıp rafa kaldırdık. Milletlerarası yapılacak Kur'ânı güzel ve tecvidli okuma, yahut ezberden okuyabilme (Hıfız) ve tefsîr edebilme yarışmasının, memleketimize ve milletimize çok büyük ve teferruatlı faydalar temin edeceğini bir türlü anlayamadık.

Sayın yetkililerimizin tensipleri ve müsaadeleri neticesinde yurtiçi ve milletlerarası Kur'ân'ı güzel okuma yahut ezberden okuma ve tefsîr etme yarışmalarına; bazan yarışmacı daha ziyade hakem olarak katıldım. Her görevin akabinde beni vazifelendiren makamlara raporlar sundum. Raporlarımda, olup bitenlerle ilgili bilgilerin yanında bizim memleketimizde de böyle bir yarışma yapılırsa neler kazanabileceğimizi dış dünya-

ya özellikle; hakkımızda menfi kanaat sahibi olan İslâm ülkelerine hakîkî hüvviyetimizi anlatabileceğimizi izaha çalıştım. Üzülerek ifade edeyim duyuramadım.

İlgili makamlara sunduğum raporlardan bazı bölümleri zikretmeyi faydalı buluyorum.

“Şunu unutmamak gerekir ki; memleketimizi her yönü ile tanıtılabilmenin çarelerinden biri de bu gibi yarışmaları fırsat telakki edip en iyi yarışmacımız ve idarecilerimizle, davet edilen ülkelerde; milletimizi temsil etmek; tarihî, coğrafi, kültürel, dînî ve daha başka yönleriyle tanıtılabilmektedir. Bütün bunlar için de yeteri kadar İngilizce, Arapça hatta gidilecek ülkenin lisanı ile kitap ve broşürler hazırlayıp dağıtmak ve kitaplıklarına hediye etmektir. Bu faaliyetlerin en müessiri ve faydalı olanı; Uluslararası Kur’ân Okuma yarışmalarını periyodik halde her sene ülkemizde de tertip etmektir.

Memleketimizin gerçekleri: Sahillerimizde giyim ve kuşamı ile; dinimize ve ahlakımıza tamamen aykırı olan ve utanma mefhumundan uzak yabancılaşmış kişilerin görüntüleri demek değildir.

Biz, bizim olmayan şeylerle millet ve memleketimizi tanıtamayız. Ancak dînimize uygun, kitabımız olan Kur’ânla mütenasip, örf ve ahlakımıza zıt düşmeyen, coğrafi ve tarihî yönden isabetli hakiki değerlerimizi tek kelime ile öz kültürümüzü görüntülemek, resimlemek ve yazmakla tanıtabiliriz.

Diğer birçok İslâm ülkeleri indinde; Müslüman olmayan, kâfir yahut Hıristiyan Türkiye olarak vasıflanan yurdumuzu ve milletimizi, bu aslı olmayan haksızlıklardan kurtarmanın yollarından biri ve belki de birincisi, yurdumuzda bilhassa güzel İstanbul’umuzda Uluslararası Kur’ânı güzel okuma ve hafız yarışmasının tertiplenmesidir.

Böyle bir müsabakada dereceye girmek güzel bir hadisedir. Bununla beraber, diğer İslâm ülkelerinden gelecek; değişik dile, kıyafete, renge, fizikî yapıya, düşünceye, davranışa... sahip yarışmacı veya hakem yahut diğer müsafirlerle çeşitli konularda fikir alışverişinde bulunmak, tanışmak ve memleketi aynı zamanda insanları hakkında sıhhatli bilgi sahibi olmak mümkün olacaktır. Bilhassa, kendimizi, yaşayışımızı, imanımızı, ahlâkımızı, milletimizi, ülkemizi anlatmanın ve de tanıtmanın en güzel fırsat ve zamanını yakalamış oluruz.

Hasılı; her yönü ile faydalı olacak böyle bir yarışmanın yapılmasına yardımcı olmalarını hatta omuzlamalarını Diyanet İşleri Başkanlığımızdan yahut, Türkiye Diyanet Vakfından bekliyoruz. Bu organizeyi aynı yapabilecekleri gibi müştereken de yapabilirler. Daha başka kuruluşların yardımlarını da isteyebilirler. Teşebbüs yapıldığı takdirde beklenme-

dik seviyede maddî ve manevî desteğin verileceğini kesin olarak şimdiden görür gibi oluyorum”.

Milletlerarası Kur'ân Okuma Yarışması Düzenleyen Ülkeler:

Bugün İslâm Ülkelerinden, evvelâ kendi bünyelerinde daha sonra da uluslararası olmak üzere Kur'ân okuma yarışmaları düzenleyenlerin başında; Malezya, Suûdi Arabistan, İran, Libya, Endonezya, Brunei, Pakistan gelmektedir. Bunlardan; Malezya her sene olmak üzere otuzbeşincisini, Suûdi Arabistan onüçüncüsünü yapmış bulunmaktadırlar. Diğerleri; kesintili olmakla beraber, yarışmaları devam ettirmektedirler.

Malezya; tertip ettiği milletlerarası Kur'an okuma yarışmasına, bütün İslâm Ülkelerinden ve azınlıkta bulunan İslâm Cemaatlerinden, bir bay bir de bayan olmak üzere yarışmacı davet etmektedir. Ayrıca dilediği ülkeden dinleyici isteyerek müsafir etmektedir. Her sene ortalama otuza yakın ülkeden kırk elli (40-50) arası değişen miktarlarda yarışmacı istirak etmektedir. Yarışma; Malezyanın başşehri Kuala-lumpur'da yapılmaktadır.

Başta Malezya olmak üzere; Mısır, Suûdi Arabistan, İran, Libya, Birleşik Arap Emirlikleri, Endonezya, Tayland, Brunei ve Türkiyeden davet ettiği uzman kişilerle de hakem hey'etini (jüri) teşkil etmektedir.

Malezya Devleti adına; Malezya İslâm Merkezi, yerli veya yabancı bütün müsafirlerin her türlü ihtiyacını en üst seviyede karşılamakta, en sıcak şekilde ilgilenmekte, yapılması gerekeni en mükemmel vaziyette icra etmektedir. Kusur bulmak, hata görmek mümkün değildir. Ben bu yazdıklarımı yaşadığım ve gördüğüm için ifade ediyorum. Allah kendilerinden razı olsun.

Malezya Devleti adına, Malezya İslâm Merkezinin tertip ettiği ve neticelendirdiği “Kur'ânı Güzel Okuma Yarışması”: Bildiğimiz kadarı ile, Mali Cumhuriyeti Madibo Keita yönetiminde 1957 de bağımsızlığını ilân ettiği günden bu yana yapılagelmektedir.

Çok güzel bir organizasyonla tahakkuk ettirilen, Kur'ânı Güzel Okuma Yarışmasını, münasip bir törenle bizzat Malezya Meliki, beraberinde; Meclis Başkanı, Başbakan ve diğer üst düzey görevlileri olduğu halde bir konuşma ile başlatmakta ve yine sonunda bir konuşma ile kapamaktadır. Görev alan herkes; yaptıkları konuşmalarıyla, hareketleriyle, oturma ve kalkmalarıyla İslâmın ruhuna sınıksız bağlı olduklarını göstermektedirler. Dinî ve ahlâkî havayı; yerli, yabancı yarışmayı takip eden herkese teneffüs ettirmektedirler. Kendi ifadelerine göre televizyon; yarışmanın her ânını kesintisiz ve canlı olarak Malezyanın bütününe, ayrıca civar devletlere aktarmaktadır.

Teferruatına inmeden ana hatlarıyla anlatmaya çalıştığım Malezya'da yapılan Kur'ân yarışmalarının bir kaçında jüri üyesi olarak vazife yapma şerefine nâil olduğum için seviniyor ve mutluluk duyuyorum.

Davet edilenlerin her türlü ihtiyaçları karşılandığı gibi, gidiş-dönüş uçak biletleri de temin edilmektedir. Ayrıca munasip oranda para ve değişik hediyeler verilmektedir.

Milletlerarası Kur'ân-ı Kerîmi güzel okuma yarışmalarını her sene düzenleyen ülkelerden biri de Suûdi Arabistandır.

Mekke-i Mükerrerede yapılan bu yarışmanın tam adı: "Kur'ân-ı Kerîmi Okuma, O'nu Tecvîd ve Tefsîr etme" oluyor. Bu yarışma daha ziyade Kur'ân-ı Kerîmi anlayarak ezberlemeye teşvik sadedinde yapılıyor. Müslüman gençliğin sürekli olarak Allah'ın kitabına dönüş ve yönelişini amaçlıyor.

Yarışma beş bölümde cereyan ediyor.

Birinci bölüm: Tecvîdli ve usulüne uygun olarak Kur'ân-ı Kerîmin tamamını ezbere okumak ve seçilen herhangi bir cüz'ün tefsirini yapmak. Bu bölüme yarışmacı olarak katılan aday; Kur'ân-ı Kerîmin tamamını ezberlemiş olacak, kırâat usullerine ve hükümlerine, aynı zamanda seçtiği kırâat rivayetine (on kırââttan biri) yarışma esnasında bağlı kalacak. Tefsîri istenilen Cüz'ü, açık bir arapça ile tefsîr edebilecek.

İkinci bölüm: Tecvîdli olarak Kur'ân-ı Kerîmin tamamını ezbere okumak.

Üçüncü bölüm: Tecvidli olarak Kur'ân-ı Kerîmin yirmi cüz'ünü ezbere okumak.

Dördüncü bölüm: Tecvîdli olarak Kur'ân-ı Kerîmin on Cüz'ünü ezbere okumak.

Beşinci Bölüm: Güzel ses ve tecvîdle bir tam cüz'ü ezbere bilerek makamlı okumak. Bu bölümde yarışan, güzel sesini ve iyi okuyuşunu ifade ve isbat edecektir.

Yarışmacı hangi bölümde yarışsın; kendisinden isteneni ezberlemiş olmalı, seçtiği rivâyete (Kırâat rivâyetine) yarışma esnasında bağlı kalmalı ve kırâat usul ve hükümlerinden ayrılmamalıdır.

Suûdi Arabistan Krallığı Milletlerarası Kur'ân-ı Kerîm Yarışması Genel Komitesi, böylesi yarışmaya iki grubu davet etmektedir.

1. İslâmi İşler Bakanlıkları veya Müslüman Devletlerde bunların yerini tutan resmî devlet makamları.

Davet edilen her devlet; mümkün ise bölüm başına ortalama bir yarışmacı katılacak şekilde yalnız beş kişiyi gönderme hakkına sahiptir.

2. Müslüman olmayan devletlerde bulunan İslâm Merkezleri, İslâm Cemiyetleri ve Kuruluşları. Bu cemiyetler yalnız iki yarışmacı gönderme hakkına sahiptirler. Sözü edilen her iki yarışmacı da gerekirse, beşinci bölüm yarışması dışında, diğer bölümlere birlikte girme hakkına sahiptirler.

Hac ve Evkâf Bakanlığına bağlı Milletlerarası Kur'ân-ı Kerîm Yarışması Genel Komitesi; yarışmacı ve refakatçilerini, Suûdi Arabistan Krallığında kalacakları süre müsafir ederek her türlü ihtiyaçlarını karşıladığı gibi oraya gidiş ve dönüş uçak biletlerini de temin etmektedir. Yarışmacı olsun veya refakatçi bulunsun davet edilen herkese münesip oranda para verilmekte, ayrıca değişik hediyeler sunulmaktadır. Her yönü ile dört dörtlüktür diyebilirim. Çünkü yaşadım. Bir seferinde özelliklerini arzettiğim Suûdi Arabistanda yapılan yarışmada jüri üyesi olarak bulunmak nasip oldu. Takdir buyurup beni görevlendirenlere müteşekkirim. Allah tekrarını nasip buyursun.

Bunun yanında, yarışmacılardan her bölüme göre ilk beş dereceye girenlere yüksek miktarlarda Suûdi riyali verilmektedir.

Böyle bir yarışma münasebetiyle Suûdi arabistana davet edilmiş kimseler; dinimizin kutsal saydığı mekanları ziyaret edebiliyor, bir kaç defa umre yapabiliyor, Kabe-i Muazzama'da, Mescid-i Nebevîde bol bol namaz kılabilir, dua edebilir, yüksek seviyede manevî hazza erebiliyor. Cenab-ı Allah Cümle Muhammed Ümmetine nasip buyursun.

Her sene olmamakla beraber İran ve Libyada, Kur'ânı Güzel Okuma veya ezberden okuma şeklinde yarışmalar düzenlenmektedir. Şu ana kadar İran'dakine iştirak etmek nasip olmadı.

1982 yılında Libyanın başşehri Trablusgarp'te yapılan yarışmaya mütesabık olarak katıldım. Yarışma iki bölümde tertiplenmişti.

a) Kur'ânı ezbere okuma.

b) Kur'anda gösterilen herhangi bir yeri tecvîd, makam ve belli tavırla güzel okumak.

Ben bunlardan ikincisine iştirak ettim. Sıralamada dereceye de girdim. Bir miktar para ödülü de aldım. Malezya ve Suûd'da olduğu gibi, bütün davetlilerin her türlü masrafı Libya tarafından karşılandı. Hediye ve harçlıklar verildi.

Zikrettiğim ülkelerin dışında, Kur'ân Okuma yarışmaları yapılan diğer İslâm ülkeleri ve yaptıkları yarışma hakkında bilgim olmadığı için bir şey söyleme imkanım yoktur.

Kur'ân Yarışmaları ve Prensipleri:

Kur'an'ı okuma yarışmaları iki şekilde düşünülebilir:

1. Kur'ân'ı ezberden, tecvîdli okuma yarışması. Daha önce zikrettiğim gibi Suûdi Arabistan'ın beş bölüm halinde yaptığı yarışma, buna en güzel örnektir.

2. Kur'ân'ı tecvîdle yüzünden veya ezbere ağır ağır ve tedebbür ile okuma yarışması. Bu bölüme de Malezyanın yaptığı yarışma şekli bir misâl teşkil edebilir.

Her iki yarışma şekli; bazı esas ve prensiplerin yokluğu ile beraber memleketimizde yapılmaktadır. Yarışmayı milletlerarası yapamayışımız, hıfız yarışmasında, Suûdi Arabistanın beş bölüm halinde yaptığının sadece bir bölümünü tatbik ettiğimiz, yarışmacının, uyması gereken prensipler açısından çok sathi kalışına göz yummamız bu yokluklardan bazılarıdır.

Kur'an Okuma Yarışmalarında uyulması gereken Prensipler:

Yarışmanın şekli veya bölümü ne olursa olsun; hem yarışanlar hem de yarışmayı değerlendiren hakem hey'eti (jüri) açısından uyulması gereken bir takım prensiplerin bulunması gerekir. Bu prensipler; iki şekilde düşündüğümüz Kur'ân yarışmalarında ortak da olabilir. Sadece birini ilgilendirip diğerini ilgilendirmeyebilir.

Düşünebildiğimiz kadarı ile bu prensipleri şöyle sıralayabiliriz:

1. Her iki yarışma şeklinde, yarışmacılar tecvîdin bütün kurallarına uymak zorunda olmalıdır.

2. Okuyuşlarında sür'atten kaçınmalı, mümkünse ağır ağır okuma şekli veya keyfiyeti olan tahkîk usulünü uygulamalıdır. Hıfız yarışmasına katılan orta süratte okuma keyfiyeti olan tedvîr'i uygulayabilir.

3. Her iki yarışma şeklinde de mütesabık (yarışmacı), istediği veya alıştığı uslûbu (lahın, ağız, tavır, stil, tarz) kullanabilmelidir. Arap lahni veya ağız ile, İstanbul lahni veya ağız ile... okuyabilmelidir.

Yarışmacıyı, tek tavır, lahn veya ağızla okumaya, mesela; sadece Arap Lahni ile okumaya mecbûr etmemelidir.

Lahn (لَهْنٌ) konusunda Hz. Peygamber (S.A.V.) Efendimiz, rivâyet edilen bir Hadis-i Şeriflerinde "... Kur'ân'ı Arap lehneine göre -Yani; Arap tavrı, uslûbu, ağzı veya ezgisiyle- okuyunuz. Fısk ve kitap ehlinin -ki, Yahudi ve Nasârâdır - lahn ve ezgisinden kaçınınız...." buyurmaktadır.

İslâm Dini, kavmiyetçiliğin diğeri bir ifade ile ırkçılığa dayanan milliyetçiliğin karşısındadır. Kur'ân-ı Kerîmde "... Allah katında en keremlî-niz, O'ndan en fazla korkanınızdır." (O'nun emirlerine en fazla sarılan, nehîlerinden en fazla kaçınanınızdır) buyurarak, bu gerçek; ifadesini bulmuştur. Ayrıca Rasûlullah (S.A.V.) Efendimiz "... Arabın aceme, acemin arab'a üstünlüğü yoktur. Üstünlük ancak takvâdadır..." buyurarak bu hususu teyit etmiştir.

İslâm Dini; âleme gönderilen bir dindir. O'nu bize tebliğ eden Peygamber de âlemin peygamberidir. Belli bir bölgenin, bir kavmin, bir milletin dini veya peygamberi değildir. Daha önce gönderilmiş Hristiyanlık, müsevîlik... gibi diğeri bütün semâvî dinler, İslâmiyetin gelmesiyle ortadan kalkmış, Allah indinde dinin; sadece İslâm Dini olduğu, İslâmın dışında benimsenen dinlerin hiçbir kıymet ifade etmeyeceği, kabul görme-yeceği âyet-i kerimelerle gayet net bir şekilde ifade edilmiştir.

Hz. Peygamber (S.A.V.) Efendimiz; sözleriyle, hareket ve davranışları ile, İslâm Dininin cihanşumul vasfını daime korumuş, belli bir kimse-nin veya kavmin inhirasında olmadığını her zaman ve her yerde isbat etmiştir. Kur'ân'ın kırâatı, tertîli veya okunuşu yönünden de bu hususa çok önem vermiştir. Benâenaleyh; O'nu telaffuz ederek okuyacağımız zaman, kullanacağımız uslûbu, (sitili, ağzı, tavrı) Arap tavrı veya lahni ile kayıtlaması, sınırlandırması mümkün değildir. Böyle bir kayıtlama; kavmiyetçilik olurdu.

Değişik dil, âdet, anlayış ve yaşayışa sahip kavimlerin islâmiyetle müşerref olduktan sonra, Kur'an okuyuşlarında arap lahni, kullanmalarını istemek; belki de hiç başaramayacakları bir tavrı Kur'an okumaya zorlamak olacaktır. Her fırsatta, dinin kolaylık olduğunu ve kolaylaştırma-mız gerektiğini tavsiye eden bir peygamber (S.A.V.), Kur'ân tilâvetinde de elbette kolaylık gösterecekti. Öyle de yapmıştır. Müslüman her kavmin veya milletin kendisine has bir tavrı, uslûbu, sitili veya ağzı olabilir. Yeterki ortak noktamız olan tecvîd ve kırâ'at esaslarını, kaidelerini hakki ile uygulamasını bilelim. Ecdadımız; "... Arab lahni ile Kur'ânı okuyunuz..." mealindeki Hadis-i Şerifini anladığımız kadarıyla, Kur'ânı tecvîd kaidelerine riayet ederek, her harfin lazımlî ve arızî sıfatlarına sadık kalarak okumak şeklinde anlamış öyle yetişmiş ve öyle de yetiştirmiştir. Bundan dolayı Müslüman Türk halkına has bir tavrı, lahn, uslûb ortaya çıkmıştır. İstanbul ağzı dediğimiz bu tavrı bize mahsustur. Bu tavrı; ne bizden olan birini ne de yabancı bir müslüman kardeşimizi Kur'an okumaya zorlayabiliriz. İsteyen istediği, daha doğrusu kolayına gelen tavrı, kitabını okuyabilmelidir, hatta okumalıdır.

İslâmî mîmarîde de; İslâm ülkeleri arasında tarz veya uslûb yönünden çok farklılıklar vardır. Hiçbir kimse, mescidi Arap mimarî sitilinde veya Osmanlı mimarî tarzında yapacaksın diye bir başkasını zorlayamaz.

Esefle kaydedelim ki; Müslüman Arap devletlerinde veya Malezya gibi milletlerarası Kur'an okuma yarışması düzenleyen diğer İslâm ülkelerinde yapılan yarışmalarda, Arap Lahni ile okuma mecburiyeti koymuşlardır. gerçi Malezya, Endonezya, Tayland, Brunei gibi uzak doğu ülkeleri Arap lahniyi, Araplardan daha iyi ve daha güzel kullanmaktadırlar. Buna Yakinen şahidim. Bizde de aynı tavırla veya lahinle okumak isteyen ve de okuyabilen vardır. Hiçbir itirazımız olamaz. Bizim karşı olduğumuz itiraz ettiğimiz; okuyucuya, belli bir lahinle Kur'an okumayı mecbur etmektir.

4. Müsabakaya katılan kişi; kırâât-ı Aşereden, yani on sahih kırââtın hangisini talim veya tedaris etmiş ise onunla okumalıdır. Meselâ; Hafs Kırââtını bilen O'nunla, Verş Kırââtını öğrenmiş olan O'nunla, Kâlun Kırââtını tedaris etmiş olan O'nunla... kur'ânı okumalıdır. Tatbik edilen kırââtın bütün değişik vecihlerine ve özelliklerine riâyet etmelidir.

5. Hakem hey'etinde (jüride) bulunanlar; yarışmacıyı yarışma anında görmemelidir. ismini ve nereli olduğunu bilmemelidir. Yarışmacının ismi, cismi ve de memleketi en azından o günkü yarışma sona erinceye kadar jüriden saklı tutulmalıdır.

6. Hakemler vazifesini; yarışma salonunun dışında başka bir odada, camide yapıyor ise, yarışanı göremeyecek bir köşede kulaklıklar kullanarak yapmalıdır.

Eğer yarışma hıfız yarışması ise; jüri ile yarışmacının karşı karşıya bulunmasında, birbirini görmesinde fayda olmakla beraber biraz da mecbûriyet vardır. Yarışmacı, şaşırıldığı veya okuyacağı yeri hatırlayamadığı an ona yol göstermek, yardımcı olmak gerekecektir. işte bu mecbûriyet buradan doğmaktadır. Bununla beraber, yine ismi ve memleketi saklı tutulmalıdır.

7. Hakem hey'eti arasında puan vermeden evvel, yarışmacının sevabı veya günahı hakkında sözlü veya hareketli hatta mimikle dahi herhangi bir tutum olmamalıdır. Her üye vereceği notu sadece ve sadece kendi inisiyatif ve kararı ile vermelidir.

8. Hakem heyeti üyeleri; hafız olan, on sahih kırâât bilen, mümkün ise takvâ ehli olan, âdil davranabilen ve benzeri güzel vasıfları bulunan kimselerden seçilmelidir.

9. Eğer yarışma, milletlerarası yapılıyor ise; müslümanlar indinde ortak lisan haline gelen Arapçayı rahat konuşabilen veya dünyada en fazla yaygın bulunan Lisana vakıf kimselere, jüride yer verilmelidir.

10. Jüri üyesi, hatıra binâen yahut kadroyu tamamlamak için değil ehil kimselerden seçilmelidir.

11. Yarışma ülke düzeyinde yapılıyorsa hakem hey'eti; en az beş üyeden, milletlerarası oluyorsa en az on üyeden teşekkül etmelidir. Bunların ekserisi meselâ sekiz tanesi; diğer İslâm Ülkelerinden, şöhrete kavuşmuş mütehassıs kişilerden seçilmelidir.

Ayrıca yarışmayı baştan sona takip ve idare edecek, değerlendirmede katkısı olmayacak, yerli olması gereken bir baş hakem seçilmelidir. Baş hakem; müsabaka yerli olsun milletlerarası olsun her türlü organizasyonu yapan, baştan sona resmî veya gayri resmi bütün işlerden sorumlu olan bir komitenin de başı olmalıdır. Baş hakem; jürinin bulunduğu yerde olmalı ve yapılan işleri denetlemelidir.

12. Baş hakem ve onun başkanlığını yapacağı komiteye "Merkez Hakem Kurulu" diyebiliriz. Bu kurul, yarışmacılara not verme veya onların okuyuşlarını değerlendirme yetkisine sahip olmamalıdır.

Merkez Hakem Kurulunun vazifelerini aşağıdaki şekilde sıralayabiliriz:

a) Baş hakemin nezaretinde, asıl değerlendirmeyi yapacak jürinin işini tanzim eder ve o işlerin incelik ve gizliliğinden sorumludur.

b) Değerlendirmelerde, notların yazılacağı formları hazırlar.

c) İştirak eden yarışmacıların, Kur'â ile okuma sıralarını ve zamanını tesbit eder.

ç) Yarışmacıların okuyacakları yerleri yine Kur'â ile belirler. O yerin ikinci bir yarışmacı tarafından okunmasının önüne geçer.

d) Davet edilecek yarışmacıların; yaşını, cinsini, miktarını ve hangi ülkeden olacağını kararlaştırır. Giyecekleri kıyafetlerin tam ve mümkünse resmî olmasını sağlar.

e) Müsabakadan önce Merkez Hakem Kurulu, başkanın isteği ve iştiraki ile toplanır. Yapılmakta olan ve yapılacak işleri gözden geçirir. Yerli yabancı uzmanlardan oluşan jüri üyelerinin toplanacağı günü ve gündemi hazırlar.

f) Hakemleri; ihtisasına göre yarışmada değerlendirme yapılması gereken bölümlerde ikiye üçer görevlendirir. Her hakemin sadece kendi bölümünü değerlendirebileceğini takib eder.

g) Gelmeyen hakemin yerine başka birini seçer veya tayin eder.

ğ) Müsabaka sonuçlarını, hakem hey'eti ile beraber tasdik ve ilân eder.

h) Gerekliğinde, jüri üyelerinin değerlendirme yaptıkları bölümleri değiştirir. Bu işlem; her sene yarışma düzenleyen ve bir sene evvelki hakem heyetini bir sene sonraki yarışmaya aynen davet eden ülkelerde yapılabilir... Yapılmasında da fayda vardır.

Yarışmaların Değerlendirilmesi:

A) Yapılan yarışma hıfız yani Kur'ânı ezberden okuma yarışması ise; aşağıdaki esaslar dahilinde yarışmacı takip edilmeli ve değerlendirilmeye alınmalıdır. Değerlendirme yüz (100) puan üzerinden yapılmalıdır.

1. Hıfız; ezberdeki kuvvet derecesi ve sıhhati olup elli (50) puanlık derece düşünülebilir.

2. Tecvîd; Okuma kaidelerinin tatbikatı olup otuzbeş (35) puan üzerinden değerlendirilebilir.

3. Tilâvet ve Tertîl; güzel sesle, usulüne uygun, yine tecvîdi tatbik ederek ezip büzmeden nazmın mânâ ile münasebeti ve lisan fesahat ve belâğatı hakkı ile gözetilerek rûhî ve manevî bir mutabakatla manayı duy-mak ve mümkün olduğu kadar duyurarak okumak olup onbeş (15) puan üzerinden derecelendirilebilir.

Yarışmacı; ezber yönünden hata yaparsa, şaşırır devam edemezse hatırlatılır. Yine devam edemezse ikinci hatırlatma yapılır. Bu durumda bir tam puanı düşürülür. Hatırlatmada ısrar edilmez.

Değişik âyet-i kerimelerde yapılan her iki ikazı müteakip doğrusunu hatırlayamayan yarışmacının ezber puanından bir tam puan düşülür, devamındaki âyetten okuması istenilir. Okumaya çalışacağı o bölümde muvaffak olmayan yarışmacının üç (3) tam puanı düşürülür. Bu her ayrı bölüm için geçerli olmalıdır.

Tecvîd tatbikatında yapılan her hata için bir tam puan düşürülür.

Üçüncü maddedeki esasla ilgili olarak istenileni veremeyen, Kur'âna yakışmayan tegannî ile okumaya çalışan, manaya nüfuz etmediği anlaşılan yarışmacının o bölümle ilgili puanından en fazla üç (3) puan düşülür. Bu miktar okuyucunun genel durumuna göre ayarlanır.

B- Yapılan Yarışma; Kur'ânı tecvîd ile yüzünden veya ezbere tahkîk keyfiyeti (usûlü) ile yavaş yavaş okuyarak ve tertilin bütün unsurlarını şamil kılarak yapılan bir yarışma ise, aşağıdaki esaslar dahilinde yarışmacı takip edilmeli ve değerlendirmeye tabi tutulmalıdır. Değerlendirme yüz (100) üzerinden yapılmalıdır.

1. Tecvîd. Okuma kaidelerini tatbik ederek, her harfin hakkını teslim ede ede okuyuş olup tam puanı (40) olabilir.

2. Terennüm. Makam uygulaması olup puanı yirmibeş (25) olabilir.

3. Ses. Tam puanı onbeş (15) düşünülebilir.

4. Fesâha. Okuyuşta dikkat, teenni (ağır ağır, tane tane), tedebbür (manayı düşünerek) ve telaffuzda açıklık olup puanı yirmi (20) olabilir.

Tecvîd esasına göre yarışmacıdan istenilen şeyler:

a) Tecvîdin bütün hükümlerini muhafaza etmek.

b) Harflerin seslerini tam telaffuz etmek.

c) Bir harfi, başka bir harfin sesi ile telaffuz etmemek.

Sâd (ص) harfini sîn (س) in sesiyle, dâd (ض) harfini zâ (ظ) nin sesiyle, zel (ز) harfini ze (ز) nin sesiyle, ta (ط) harfini dâd (ض) in veya te (ت) nin sesiyle okumamaya dikkat etmek.

ç) Terkîk ve tefhîm (incelik-kalınlık) hükümlerini, bilhassa lâm (ل) ve râ (ر) dakilerini muhafaza etmek.

d) Tabî meddi hiçbir zaman terk etmemek, daima bir elif miktarı (iki hareke kadar) uzatmak..

e) Medd-i lâzımı dört eliften aşağıya düşürmemek. Yukarıya çıkarmamak.

f) Medd-i muttasıl iki eliften aşağı beş eliften yukarı; medd-i munfasıl bir eliften aşağı beş eliften yukarı çekmemek.

g) Yarışmacı hangi imamın kırââtını biliyor veya okuyorsa; muttasıl veya munfasıl medlerde o imamın takdir ettiği mertebeyi veya mertebelerden birini tatbik etmek. Meselâ; Âsım kırââtının Hafs rivayetine göre, muttasıl medlerde iki, üç, dört elif miktarı uzatmak mümkündür. Okuyucu bu mertebelerden birini seçecek ve bu seçtiği mertebeyi okuyuşunun başından sonuna kadar kaç yerde bulunursa bulunsun her muttasıl ve

munfasıl med'de uygulayacak. Verş veya Hamza kırââtı okuyan birinin muttasıl ve munfasıl medlerde daima beş elif uzatmak zorunda olduğu gibi.

h) Ârız ve lîn medlerinde bütün kurraca benimsenen tûl, tevassut veya kasr vecihlerinden birini seçip sadece onu uygulamak.

i) Sâkin (cezmlî) olan harfe hareke vermemek. Harekeli bir harfi sâkin kılmamak.

i) Tecvîdin bütün kaidelerinin tatbikatında mübalağadan kaçınmak. Bilhassa ğunneyi gerektiren ihfâ, idğam, iklâb gibi yerlerde ölçüyü aşmak.

j) Yarışmacı; Okuduğu yerde sahîh kırââtlardan hangisini tatbik ediyorsa, onunla ilgili bütün değışik vecihleri uygulayacak. Meselâ: Hafs ri-vayeti ile yarışmaya katılan yerli veya yabancı her mütesabık, okuduğu yerde eğer var ise; Hafsın yaptığı işmamı, sekteyi teshîli, ibdâli, sılayı ve imâleyi... icra edecek.

k) Yarışmacının vasl (geçiş) halinde nefes almaması.

l) Vakf (durak) işaretlerine dikkat etmek. İşâret bulunmayan yerlerde durulacak yeri iyi seçmek. Cümle sonu, terkip sonu, ism-i mevsûl ve sıla cümlesini beraber, kelimelerin sonuna eklenmiş şu veya bu takıyı ayırmadan okumak. Yeniden ibtidâ (başlama) ederken de cümle evvilenden başlamak. Manayı bozacak veya zayıflatacak duruş ve kalkışlardan kaçınmak.

m) Sâkin zel (ذ) ve dâd (د) harflerinde kalkale denilen ses titreşimini yapmamak.

Bu ve benzeri tecvîd esaslarına riayetsizlik hata sayılır ve her bir hata için bir puan düşürülür.

Terennüm esasına göre yarışmacıdan istenen şeyler:

a) Makamları Kur'ân kırââtına yakışır şekilde ve O'nun yüceliğini hissederek kullanmak.

b) Yarışmada okunan bölümde üç çeşit makamdan az olmamak üzere makam kullanmak. Daha doğrusu birden fazla makam tatbik etmek.

c) Hangi makamla okumaya başlanılmış ise onunla bitirmek.

ç) Makamdan makama geçerken, maharetle geçiş yapmak

d) Makamlardaki ses tabakaları olan pes, orta ve tis tabakalarını her makam seyrinde gösterebilmek. İniş ve çıkışlarda makama tam hakim olmak.

e) Makamları birbirine karıştırmadan edâ etmek.

f) Her makamı eda etmekteki başarıyı; meşhûr olan herhangi bir okuyucuyu tam olarak taklit ederek ortaya koymamak.

g) Tecvîd ve usul kaidelerinden çıkmadan, âyetin manasına uygun bir makamı tatbik etmek.

ğ) Eşsiz ve güzel bir lahni (tavrı-üslûbu) uygulamak.

h) Belirli vakti aşmamak şartı ile istenilen miktardaki makamı (meselâ üç ayrı makamı) sıra ile göstermek.

Yukarıda belirttiğimiz esaslara uymamak hata sayılır ve her hata için bir puan düşülür.

Ses esasına göre yarışmacıdan istenen şeyler:

a) Sâde bir sese sahip olmak.

b) Akıcı, açık, parlak ve rahatlıkla çıkartılabilen ses olmalı.

c) Kırâât esnasında; alçaltmak ve yükseltmekte baştan sona değişmeyen, istenilen esnekliği verebilen bir ses.

d) Zorlamadan güzel nağmeler sunan bir ses.

e) Cinse göre uyum sağlayan bir ses. (Erkeğe veya kadına göre)

f) Sesin hareketli ve dinç olması, kalınlaşıp kasılmaması, belirli perdelerde çatlama, genliğinin çeşitli olmaması.

g) Tabakalarında veya perdelerinde makamların kolayca uygulandığı, değişmeyen kesiksiz bir sesin bulunması.

ğ) Tilâveti bozan kısık ve zorla çıkan sesin olmaması.

h) Şiddetli pes halinde âniden daha aşağıya düşemeyen veya tis halinde daralıp ve titremeyen daha doğrusu güçlük çekmeden çıkarılan bir sesin olması.

ı) Öksürük, aksırık, balgam ve boğaza gelen çeşitli ses engelleriyle özelliğini yitiren sesin bulunmaması.

Bunların zıddı meydana gelen durumlarda her hata için bir puan düşülür.

Fesâha esasına göre yarışmacıdan beklenen şeyler:

Kur'ân-ı Kerîmi tilâvet ederken en açık şekilde, en belğ şekilde okuma haline fasîh okuma denilir. Bu açıklığa, netliğe ve güzelliğe de el-Fesâha" (الْفَصَاحَةُ) denilir.

- a) Okuyuşta çok dikkatli olmak.
- b) Teennî ve tedebbürü elden bırakmamak. Yani; okuyucunun Kur'ân ayetlerini iyiden iyiye düşünerek, manasını anlayarak ve ibret almasını bilerek tâne tâne okuması.
- c) Güzel sesle usulüne ygun, ezip büzmeden, metnin mana ile münasebetini bozmadan, çok güzel ve düzgün bir şekilde telaffuz edilerek okunması.
- ç) Manaya göre sesi yükselterek veya alçatarak okumak.
- d) Manaya göre makam uygulayabilmek, '(duâî ayetlerde, rast yerine hicaz veya sabâ makamı uygulamak gibi)
- e) Kur'ân'ın okunuşunu mahallî melodilere benzetmemek.
- f) Telâffuzda açıklık ve akıcılığı sağlamak.
- g) Şedde, hareke... gibi okuma işaretlerini muhafaza etmek, değiştirmemek. Bazı harf veya kelimeleri terk etmemek.
- ğ) Vakf ve ibtidâ (duruş ve başlama) larda manayı bozacak veya noksan kılacak hareketlerden sakınmak. (İzâfet ve sıfat terkiplerini, ism-i mevsûl ve sıla cümlesini, müpteda ve haberini, istisnâ edatı ile müstesnâyı... birbirinden ayırt etmeden vakfetmek veya ibtidâ etmek.
- h) Peygamber Efendimizin (S.A.V.) ve Cibril-i Emînin yaptığı vakıflara ve şekillerine uymak.
- i) Mübalağadan uzak kalarak; harflerin teleffuzunda ziyadelik ve noksanlık yapmadan mutedil bir okuyuşa sahip olmak.
- l) Kırâât esnasında nefes almamak
- j) İki âyet arasında uzunca durmamak
- k) Kırââta tahsis edilen vakti tam kullanarak, okuyuşu erken bitirmek, vakti fazla kullanmamak.
- l) Okunması istenilen bölümden herhangi bir âyeti terk etmemek.
- m) Okumaya başlarken hata yapmamak.
- n) Kur'â ile tesbit edilen okunacak yeri değiştirmemek.

n) Kur'â ile tesbit edilen okunacak yeri değiştirmemek.

o) Okunan ayetlerin, dinleyiciler tarafından meâlen anlaşıldığını peşinen kabul edip bütün okuma kaidelerine riayetin yanında yukarıda zikrettiğimiz esasları da dikkate alarak Râsûlullahın (S.A.V.) tâne tâne, yavaş yavaş ve Allah'tan nâzil olduğu şekliyle okuduğu gibi okumak.

Bütün bu esaslara uyulmadığı takdirde yarışmacının fesâha bölümü ile ilgili puanından her hata için bir puan düşürülür.

Başarıyı Tayin Etme Yolu:

1. Hakem heyetinin, her bölüm için verdiği puanların toplamına göre; en fazla puan alan birinci sayılır. Sonra onu takibeden ikinci sırayı alır. Yarışmacı, aldığı toplam puanın miktarına göre sıralamada yerini bulur.

2. Aynı puanda olanlar bulunur ise;

a) Tecvîd bölümündeki puanı yüksek olan ön sıraya geçer.

b) Eşitlik devam ederse fesâha bölümüne bakılır. Yine eşitlik varsa sıra ile terennüm ve ses derecelerine bakılır. Derecesi yüksek olan ön sırada yerini alır. Eşitlik devam ederse kur'â çekilir.

Demirhan ÜNLÜ

Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Öğretim Görevlisi